

Forfatter: Aage Friis, 1870-1949

Titel: Udrag fra Fra det Heibergske Hjem

Citation: Aage Friis, 1870-1949: "Fra det Heibergske Hjem", i *Fra det Heibergske Hjem*, J. H. Schultz Forlag, s. 39. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002922578-000-shoot-idm140619158429568.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Fra det Heibergske Hjem

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Han fængsledes for Alvor af det tidligt modne Pigebarn, s. 40 hvis Væsen svingede mellem lystig Overgivenhed, ængstelig Tilbageholdenhed og Tungsind, et Samspil, der ikke var let at udgrunde, men just derfor virkede saa stærkt paa Mænd, der droges til hende baade af hendes Ydre og af hendes Intelligens. I de halvfjerde Aar, der laa mellem den første Samtale og det første bevarede Brev, øvede Johanne Luise Pätges en overmægtig Tiltrækning paa Heiberg og bragte vistnok Ro i hans erotiske Forhold. Under de fattige og saare pinlige Kaar i Hjemmet vandt hun med sit iøjnefaldende Talent, sin bevidste Fremadstræben og andre betydelige Egenskaber, der underbyggede hendes lidenskabelige Kunstnerkarakter, hurtigt almindelig Sympati og Respekt. En Mand som Etatsraad Jonas Collin, der sad i Direktionen for Det kgl. Teater, interesserede sig uselvsk for hende med faderligt Venskab, medens alskens Liebhavere og Friere ombejlede den purunge Skuespillerinde. Heiberg søgte ivrigt hendes Selskab, tog sig af hendes Opdragelse og Dannelse, ikke blot hvor Spillet i hans Stykker gav direkte Foranledning, men ogsaa hvor han lidt efter lidt blev opmærksom saavel paa hendes rige Evner som paa hendes Mangler. Denne belærende og udviklende Paavirkning forbandt sig med en forelsket Tilnærmelse, som han gav fine og diskrete Udtryk. Han indførte Jfr. Pätges hos sin Moder Fru Gyllembourg, der fattede Sympati for den unge Pige, hvis Takt og Klogskab gjorde stærkt Indtryk paa hende; hun kom snart til at ønske sig en saadan Svigerdatter, der kunde fængsle og fastholde hendes elskede Johan Ludvig, hvis Flygtighed længe havde voldt hende Bekymring. Fru Gyllembourg blev en kærlig og erfaren Støtte for den unge Pige og raadede hende under de Vanskeligheder og Farer, som Tilværelsen i et uheldigt Hjem og Scenelivet bragte hende ud for. Jfr. Pätges var i disse Aar legemlig og aandelig i stærk Udvikling; hun glødede af Forventning om, hvad Fremtiden skulde bringe, men medens hun gav sig hen i og nød, hvad Øjeblikket bød hende i den brogedes. 41Kreds, for hvilken hun for hver Dag der gik mere og mere blev et beundret Midtpunkt, udviste hun den kloge Omtænksomhed og Selvbeherskelse, der aldrig forlod hende. I Et Liv skildrede Fru Heiberg 30 Aar senere de Brydninger, der under mangehaande Paavirkninger i disse Aar modnede hende, og hendes Fortælling har, trods de Erindringsforskydninger der naturligvis kan paavises, overbevisende Præg af Sandfærdighed. 1)